

S obzirom da izjava pravobraniteljice za osobe s invaliditetom o zapošljavanju osoba s invaliditetom dana za HRT 24. veljače 2017. nije objavljena u cijelosti u 19 h Dnevnik HRT 28. veljače 2017., u nastavku je objavljujemo cjelovitu:

„Prema zaprimljenim podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje krajem prosinca 2016. u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje bilo je evidentirano 236.617 nezaposlenih osoba, od toga su 7.204 osobe s invaliditetom, što čini udio od 3,0 %. Uspoređujući podatke o nezaposlenim osobama s invaliditetom u evidenciji Zavoda krajem 2015. i 2016. godine, primjetan je pad ukupnog broja nezaposlenih osoba s invaliditetom i to za 1,4 %. Činjenica jest da još uvijek mnogi poslodavci vide u odredbama koje se odnose na kvotno zapošljavanje osoba s invaliditetom namet. Najveća predrasuda i ujedno najveća prepreka za zapošljavanje osoba s invaliditetom je upravo mišljenje da invaliditet automatski podrazumijeva i nemogućnost da osoba kvalitetno obavlja svoj posao. Osobe s invaliditetom postaju sve aktivnije u svom nastojanju da dokažu upravo suprotno, počevši od slobodnog biranja svog zvanja i obrazovanja, u nadi da će ravnopravno, kao i drugi, imati mogućnost zarađivanja za život od rada, slobodno odabranog i u radnom okruženju koje je otvoreno, uključujuće i dostupno osobama s invaliditetom. U tom nastojanju, dužnost je svih nas, kao pojedinaca i kao zajednice, boriti se za promicanje i poštivanje prava na rad, poduzimanjem odgovarajućih koraka, s ciljem zabrane svake diskriminacije na temelju invaliditeta u odnosu na sve oblike zapošljavanja i osiguranja razumne prilagodbe osobi s invaliditetom na radnom mjestu. Odreći se radnog potencijala, znanja i vještina osobe s invaliditetom samo zbog predrasuda ili neznanja velik je, nedopustiv i teško nadoknativ gubitak za cijelu naše zajednicu, posebno za poslodavce. Mnogi i sve češći primjeri pozitivne prakse na području rada i zapošljavanju dokazuju da osobe s invaliditetom jesu zahvaljujući svom obrazovanju i stvarnim vrijednostima konkurentna radna snaga te da neprocjenjivo doprinose razvitku tržišta rada.

Na tragu toga, već se sada na području zapošljavanja osoba s invaliditetom vide znatni pomaci donošenjem Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, te ohrabruje podatak Hrvatskog zavoda za zapošljavanje da je iz evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje tijekom 2016. godine objavljeno ukupno 4.413 osoba s invaliditetom, a da ih je najviše objavljeno zbog zapošljavanja na temelju radnog odnosa.

Ipak, uvažavajući sve probleme s kojima se susreću poslodavci na tržištu rada, nužno je i poslodavcima pružati podršku pri zapošljavanju osoba s invaliditetom, kako kroz stalne edukacije, tako i kroz konkretne mjere. Već u ovom trenutku poticaji koje isplaćuje ZOSI poslodavcima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom, čine dio bitnog sustava podrške poslodavcima i njihovom poslovanju, ali mjesta za poboljšanje uvijek ima, pa oslušujući tržište rada i radi iznalaženja kompromisnog rješenja predložili smo izmjene Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom između kojih i preciznije urediti određena prava za osobe s invaliditetom, ali isto tako i za poslodavce povećati novčanu nagradu sa 6 na 12 mjeseci, dopuniti sustav zamjenskih kvoti itd.

novčana nagrada pripada poticajima i isplaćuje se onim poslodavcima koji nisu obveznici zapošljavanja osobe s invaliditetom, ali zapošljavaju osobe s invaliditetom ili ih zapošljavaju u većem broju od kvote. Preporuka je UN odbora za prava osoba s invaliditetom koji je pohvalio uvođenje obveze kvotnog zapošljavanja na sve poslodavce s više od 20 zaposlenika - da sustav i kvota i zamjenskih kvota proširi drugim poticajima za poslodavce. Na primjer - uvođenje radnog asistenta ili podrška poslodavcima u ostvarivanju poticaja, odnosno pojednostavljivanje administrativnih procedura koje su nekim poslodavcima razlog zbog kojega se radije odlučuju za plaćanje naknadu zbog nezapošljavanja nego na zapošljavanje osoba s invaliditetom. Navedeno smo predložili sukladno pritužbama koje zaprimamo u području zapošljavanja i rada, ali isto tako i u skladu s preporukom UN Odbora za prava osoba s invaliditetom za praćenje Konvencija o pravima osoba s invaliditetom.“